

Data-Driven Market Power and EU Competition Policy: Data Protection Considerations in Competition Enforcement.

Robin Vandendriessche

Abstract (ENG)

The increasing importance of access to and control over personal data for competition in digital markets has transformed sources of market power and challenged traditional approaches to competition enforcement. These developments have intensified the debate on the relationship between data protection and competition policy. Yet important gaps remain in understanding how data protection considerations and other drivers of data-driven market power have been operationalised in EU competition assessments, with extant literature focusing on high-profile cases. Furthermore, empirical evidence on the relationship between data protection regulation and competition remains scarce and inconclusive. Accordingly, this dissertation examines how data protection considerations and other drivers of data-driven market power have shaped EU competition enforcement, and how a deeper integration of data protection and competition policy may improve the assessment of data-driven market power.

To this end, it adopts a mixed-methods research design, combining doctrinal and empirical methods based on a law and economics perspective. The findings demonstrate that the relationship between data protection regulation and competition is more nuanced than current discourse suggests, and that data protection considerations have increasingly surfaced in EU competition enforcement. However, their integration remains very limited, with data protection considerations primarily being invoked to facilitate the approval of transactions rather than to substantiate theories of harm and thus constrain anticompetitive data accumulation.

The dissertation argues that this limited integration contributes to the persistence of data-related competition concerns. It further identifies five additional dimensions of data-driven market power in merger control and develops a ‘data ecosystem approach’ that provides a data-centred lens for assessing acquisitions in digital markets. By providing, as far as can be determined, the first systematic assessment of the evolution of data protection considerations in EU competition enforcement, and by proposing a novel framework for assessing data-driven market power, this dissertation contributes to the development of a more integrated EU competition enforcement approach at the intersection of data protection and competition policy.

Abstract (NL)

Het toenemende belang van toegang tot en controle over persoonlijke data voor de concurrentie in digitale markten heeft de bronnen van marktmacht getransformeerd en traditionele benaderingen van het mededingingsbeleid op de proef gesteld. Dit heeft het debat over de verhouding tussen gegevensbescherming en mededingingsbeleid verder aangewakkerd. Tegelijkertijd bestaan er belangrijke lacunes in het inzicht in de wijze waarop gegevensbeschermingsoverwegingen en andere bronnen van datagedreven marktmacht in EU-mededingingsonderzoeken worden geoperationaliseerd. De bestaande literatuur richt zich daarbij vooral op de meest prominente zaken, zonder een systematische aanpak te hanteren. Bovendien is het empirisch bewijs voor de effecten van gegevensbeschermingsregelgeving op de concurrentie beperkt en niet eenduidig. Bijgevolg onderzoekt deze doctoraatsthesis hoe gegevensbeschermingsoverwegingen en andere bronnen van datagedreven marktmacht het EU-mededingingsbeleid hebben beïnvloed, en hoe een nauwere integratie van gegevensbescherming en mededingingsbeleid de beoordeling van datagedreven marktmacht kan verbeteren.

Daartoe hanteert deze doctoraatsthesis een *mixed-methods* onderzoeksopzet waarin doctrinaire en empirische methoden worden gecombineerd vanuit een juridisch-economisch perspectief. De bevindingen tonen aan dat de verhouding tussen gegevensbeschermingsregelgeving en concurrentie genuanceerder is dan het huidige discours suggereert, en dat gegevensbeschermingsoverwegingen in toenemende mate naar voren komen in EU-mededingingsonderzoeken. De integratie ervan blijft echter zeer beperkt. Gegevensbeschermingsoverwegingen worden voornamelijk aangevoerd om de goedkeuring van transacties te faciliteren, eerder dan als grondslag voor mededingingstheorieën die de concurrentieverstorende accumulatie van persoonlijke data kunnen tegengaan.

De doctoraatsthesis argumenteert dat deze beperkte integratie bijdraagt aan het hardnekkige voortbestaan van data-gerelateerde mededingingsproblemen. In het kader van fusiecontrole worden vijf aanvullende dimensies van datagedreven marktmacht geïdentificeerd. Daarnaast wordt een conceptueel kader ontwikkeld dat een datagericht perspectief biedt op de beoordeling van overnames in digitale markten. Door een systematische analyse van de ontwikkeling van gegevensbeschermingsoverwegingen in de EU-mededingingshandhaving te combineren met een nieuw kader voor de beoordeling van datagedreven marktmacht, draagt deze doctoraatsthesis bij aan een meer geïntegreerde benadering op het snijvlak van gegevensbescherming en mededingingsbeleid.